

Spis treści

1 Dwubiegunowy świat / 11

Narodziny supermocarstw / 11

Związek Radziecki bezpośrednio po wojnie / 15

Stosunki między Wschodem a Zachodem podczas drugiej
wojny światowej / 17

Teheran, Jałta, Poczdam / 18

Okupacja Niemiec / 26

Opada żelazna kurtyna / 27

Rozłam pogłębia się / 31

Koniec wojennej dekady / 39

Nota bibliograficzna / 40

2 Od lewicy do prawicy: europejska scena polityczna w latach 1945–1948 / 46

Wielka Brytania: początki państwa opiekuńczego / 48

Francja: Czwarta Republika / 52

Włochy: kręta droga do rozwoju / 59

Hiszpania: koniec ostracyzmu / 63

Portugalia: nieprzerwany pokój / 65

Małe kraje: przywracanie ładu / 66

Grecja: od okupacji do wojny domowej / 67

Popularność lewicy / 68

Nota bibliograficzna / 69

3 Odbudowa gospodarki Europy Zachodniej / 72

Kluczowe aspekty odbudowy europejskiej gospodarki / 73

Stymulujący odbudowę plan Marshalla / 74

Stymulujący odbudowę rozwój handlu / 75

Stymulujące odbudowę zmiany demograficzne / 76

Nowy kapitalizm / 78

Koncentracja i nacjonalizacja przemysłu / 81

Rozwój rolnictwa / 82

Francja: rozwój gospodarczy / 84

Niemcy Zachodnie: rozwój gospodarczy / 86

Wielka Brytania: ekonomiczny regres? / 88

Włochy: rozwój gospodarczy / 90

Powojenne trendy rozwojowe / 91

Nota bibliograficzna / 93

4 Zachodnioeuropejska scena polityczna od roku 1948 do lat sześćdziesiątych / 95

Włoska scena polityczna / 96

Zachodnioniemiecka scena polityczna / 99

Francuska scena polityczna / 103

Brytyjska scena polityczna / 109

Scena polityczna w państwach skandynawskich / 112

Scena polityczna w krajach Beneluksu / 113

Austriacka scena polityczna / 115

Scena polityczna na Półwyspie Iberyjskim / 116

Wpływ czynników ekonomicznych na stosunki polityczne / 117

Nota bibliograficzna / 118

5 Upadek imperium europejskiego / 121

Etapy na drodze do niepodległości / 122

Indyjski ruch niepodległościowy / 124

Chiński ruch niepodległościowy / 127

Indochiński ruch niepodległościowy / 129

Indonezyjski ruch niepodległościowy / 132

Bliskowschodnie ruchy niepodległościowe / 133

- Afrykańskie ruchy niepodległościowe / 138
Dekolonizacja a imigracja w Wielkiej Brytanii i Francji / 147
Nota bibliograficzna / 148

6 Związek Radziecki i Europa Wschodnia w latach pięćdziesiątych i sześćdziesiątych: nowy kurs i policentryzm / 151

- Powojenne społeczeństwo za rządów Stalina / 152
Powojenna gospodarka za rządów Stalina / 153
Wybór następcy Stalina / 154
Przywództwo Chruszczowa / 157
Polski październik / 158
Rewolucja węgierska / 160
Policentryzm / 165
Odsunięcie Chruszczowa od władzy / 171
Nota bibliograficzna / 174

7 Europejska jedność / 176

- Początki jedności / 177
Rada Europy / 179
Europejska Wspólnota Węgla i Stali / 181
Europejska Wspólnota Obronna / 182
Europejska Wspólnota Gospodarcza / 184
Druga młodość Unii Europejskiej: od Jednolitego Rynku do Maastricht i późniejszych porozumień / 194
Pogłębienie, poszerzenie – czy jedno i drugie? / 197
Nota bibliograficzna / 202

8 Powojenne europejskie społeczeństwo konsumpcyjne i państwo opiekuńcze / 204

- Struktura klasowa Europy / 205
Płace i świadczenia dodatkowe / 209
Status kobiet / 212
Status imigrantów zarobkowych / 217
Stopa życiowa / 221

- Tydzień pracy i urlopy / 224
- Organizacje pracownicze / 226
- Niwelowanie różnic społecznych / 231
- Rządzająca elita? / 235
- Skład elity / 237
- Edukacja elity / 238
- Plutokraci / 245
- Przynależność klasowa a postawy polityczne / 247
- Nota bibliograficzna / 250

9 Gospodarka i społeczeństwo w świecie komunistycznym / 252

- Gospodarka radziecka / 253
- Decentralizacja za rządów Chruszczowa / 254
- Polityka gospodarcza od Kosygina i Breżniewa po Gorbaczowa / 256
- Modernizacja gospodarcza w krajach wschodnioeuropejskich / 258
- Problemy w rolnictwie / 264
- Rolnictwo w krajach wschodnioeuropejskich / 266
- Stopa życiowa / 268
- Status / 273
- Rola kobiet / 273
- Struktura społeczna / 274
- Zmiany w edukacji / 275
- Elita / 277
- Początki pluralizmu? / 279
- Nota bibliograficzna / 281

10 1968: rok kryzysu i jego dziedzictwo / 285

- Niepokoje studenckie we Włoszech i w Niemczech / 287
- Protesty we Francji / 288
- Niepokoje w Czechosłowacji: praska wiosna / 297
- Dziedzictwo 1968 roku: przemoc polityczna / 303
- Dziedzictwo 1968 roku: rozwój ruchu i partii Zielonych / 305
- Nota bibliograficzna / 308

11 Europa Wschodnia i Związek Radziecki w drugiej połowie lat sześćdziesiątych i w dekadach następnych: regres, załamanie i transformacja / 311

Lata Breżniewa, 1964–1982 / 312

Fenomen Gorbaczowa / 317

Polska: Solidarność i dzieje późniejsze / 321

Węgry / 327

Niemcy Wschodnie: od komunistycznej ortodoksji do „zjednoczenia” / 331

Czechosłowacja: od „aksamitnej rewolucji” do „aksamitnego rozwodu” / 334

Bułgaria: wierny sojusznik / 339

Rumunia: upadek ostatniego stalinowskiego bastionu / 342

Jugosławia: od rządów Tity po chaos i ostateczny rozpad / 346

Transformacja / 352

Nota bibliograficzna / 355

12 Trendy polityczne i ekonomiczne w Europie Zachodniej od drugiej połowy lat sześćdziesiątych / 358

Zmierzch autorytaryzmu w południowej Europie / 359

Niezależna polityka zagraniczna / 369

Europejskie problemy: spowolnienie wzrostu gospodarczego / 373

Niemcy: od sprzymierzeńca Zachodu do europejskiego potentata / 376

Francuska transformacja polityczna / 388

Włoska transformacja polityczna / 397

Watykan / 408

Brytyjska transformacja polityczna / 411

Konflikt w Irlandii Północnej / 421

Transformacja polityczna w mniejszych krajach / 423

Nota bibliograficzna / 432

13 Prądy intelektualne i kulturalne po 1945 roku / 437

Filozofia / 439

Literatura / 444

Kinematografia / 453

Sztuki plastyczne i architektura / 459

Muzyka / 463

Kultura popularna i środki masowego przekazu / 464

Bilans / 466

Nota bibliograficzna / 466

14 Europa wkracza w wiek XXI / 469

Rok 1989 i lata następne / 470

Nacjonalizm / 470

Regres niepowtarzalnej europejskiej kultury / 472

Spojrzenie w przyszłość / 475

Postłowie / 476

Wykaz map / 478

Wykaz tabel / 479